

כיכד ישראל יכולה לשפר את לימודי המתמטיקה והמדעים בחטיבות הביניים ולהימנות על 15 המדינות המצטיינות בעולם?

ארוחת ערב עם מובילי מוסדות חינוך

מסעדת פאלאס, מלון וולדורף אסטוריה, ירושלים, 12 בנובמבר 2018, 19:00-21:30

הכירון האנושי הוא המשאב החשוב ביותר של מדינת ישראל. אנחנו מתגאים במדענים וביזמים שלנו שהצליחו להקים 'אומת סטארט-אפ' קטנה וכלכלה משגשגת, בסביבה לא פשוטה ולעתים כנגד כל הסיכויים. עבור מדינה המצויה באיום ביטחוני מתמיד, בעלת צרכים צבאיים תובעניים, השמירה על מתן עדיפות לחינוך, למחקר ולפיתוח, היא הישג מרשים. אולם, תוצאות במבחנים לאומיים ובינלאומיים בחינוך בבתי הספר, מציפים דאגה לגבי העתיד לבוא. למרות שישנם ניצנים של שיפור, הישגי החינוך נמוכים והפערים על-רקע כלכלי ואתני גדולים.

הנתונים על המתרחש בחינוך בישראל כיום, מצביעים על חטיבות הביניים כעל 'חוליה חלשה'. תלמידים מדווחים כי סקרנותם דועכת, על בלגאן בכיתות הלימוד, וכי שיעורים רבים מתבטלים. מורים מתלוננים כי הפערים בין התלמידים גדולים מנשוא וכי הכיתות שלהם צפופות מדי. בשנים האחרונות וועדות שונות המליצו לחבר, להפריד, לפרק או להגדיר מחדש את חטיבות הביניים. הן טענו שלחטיבות הביניים אין מטרה ברורה – התלמידים רוכשים את הבסיס בבית הספר היסודי ומתמחים לקראת בחינות הבגרות בתיכון, אבל אין יעד מוסכם לחטיבות הביניים.

אנחנו מאמינים שנפתח כעת חלון הזדמנויות לשנות כיוון באופן מערכתי ולשפר את החינוך המדעי בחטיבות הביניים. הכפלת מספר בוגרי חמש היחידות במתמטיקה בין השנים 2012-2018 והגידול החדש במספר בוגרי המגמות המדעיות בתיכון, יכולים לפעול כ-'מגנט' שימשוך כלפי מעלה את חטיבות הביניים. ביחד, אנחנו יכולים ליצור מומנטום ולאפשר לתלמידים להעמיק את הידע שלהם, לפתח מיומנויות ולהתחיל להתמחות. נדרש מאמץ שיטתי ומתואם, המתבסס על הצורך העמוק להעלות את הרף, להציב יעדים גבוהים, לרכז מאמץ לחיזוק ההוראה ולהתמקד בלמידה.

שאלות לדיון

1. מה דעתך על ההגדרה של חטיבות הביניים בישראל כעל 'חוליה חלשה' שזקוקה למטרה ברורה יותר? האם הכיוונים של 'מיקוד בלמידה', 'העלאת הרף' ו-'בחירה במצוינות' הם כיוונים ראויים שיניעו שיפור?
2. מה ואיך צריך לשנות כדי שהחינוך המדעי בחטיבות הביניים ישתפר? האם שינוי שכזה חייב לכלול שינויים בתכנית הלימודים, בחומרי הלימוד, ביכולות ההוראה, במבחנים ובדעת הקהל?
3. האם את/ה וארגוןך רואים את עצמכם כמובילים משמעותיים או כשותפים למאמץ משותף להביא את ישראל להימנות בין 15 המדינות המצטיינות? מה מושך אותך להשתתף, ומה מדאיג אותך?

לקראת הדיון מומלץ לקרוא את חומרי הרקע הבאים:

א. נייר עבודה להתייעצות: לבחור במצוינות ולבנות דרך לעתיד – מעלים את הרף בלימודי המתמטיקה והמדעים בחטיבת הביניים – מתווה דרך 2019-2024

משתתפים

1. יוסי בידץ, מנכ"ל, המרכז לטכנולוגיה חינוכית (מט"ח)
2. מיכל בלר, נשיאה, מכללת לוינסקי לחינוך
3. נאוה בן צבי, יושבת ראש המרכז הישראלי למצוינות בחינוך, לשעבר נשיאת המכללה האקדמית הדסה ירושלים
4. ישראל בר-יוסף, סגן נשיא מכון וייצמן למדע
5. חגית גליקמן, מנכ"לית, הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה)
6. רות דום, מנכ"לית, רשת בתי הספר 'עמל'
7. ניבה חסון, מנכ"לית, מכון ברנקו וייס
8. שוש נחום, סמנכ"לית משרד החינוך, ראש המנהל הפדגוגי
9. רון רובין, נשיא, אוניברסיטת חיפה